

FM: Mazumtirdzniecībā pieaugumu turpina nodrošināt nepārtikas preces

Publicēts: 29.03.2022.

[Jaunami](#)

[Tautsaimniecības analīze](#)

Līdzīgi kā šā gada janvārī, arī februārī mazumtirdzniecības apjomi Latvijā turpina strauji pieaugt. Februārī palielinājums sasniedza 9,4% salīdzināmās cenās, ko galvenokārt ietekmēja pērnā gada zemā bāze, kad tika noteikti stingri ierobežojumi tirdzniecībā. Savukārt martā gaidāms pieauguma tempa samazinājums augstākas bāzes dēļ pērnā gada martā ierobežojumu mīkstināšanas rezultātā.

Arī februārī, tāpat kā janvārī, straujāko tirdzniecības apjomu pieaugumu uzrādīja nepārtikas preču mazumtirdzniecība, atskaitot degvielu, jo šo preču tirdzniecību pērn visvairāk skāra Covid-19 regulējošie ierobežojumi, veidojot zemu bāzi. Tādējādi nepārtikas preču pārdošanas apjomi februārī gada griezumā pieauga par 22,7%, liecina Centrālās statistikas pārvaldes dati.

Starp nepārtikas preču grupām pārdošanas apjomi februārī visstraujāk pieauga būvmateriāliem un santehnikai (35,5%), kultūras un atpūtas precēm (40,9%), kā arī farmaceitisko un medicīnisko preču (14,6%) tirdzniecībā. Apģērbu, apavu un ādas izstrādājumu pieaugums sasniedza 138%, ko noteica gan pērnā gada zemā bāze, gan pandēmisko ierobežojumu mīkstināšana tirdzniecībā. Turpretī tirgto apjomu samazinājumi – māsaimniecības elektroierīču (-11,7%) un informācijas un komunikācijas tehnoloģiju iekārtu (-5,5%) tirdzniecībā. Būtiski mīkstinoties tirdzniecības ierobežojumiem, sarukusi arī mazumtirdzniecība pa pastu vai interneta veikalos (-7,7%).

Šā gada pirmajos divos mēnešos kopā mazumtirdzniecības apjomu pieaugums sasniedza 12,5%, tostarp nepārtikas preces (izņemot degvielu) tirgotas par 27,5% vairāk nekā pērn janvārī un februārī. Pārtikas preču tirdzniecība pieaugusi par 3%, bet degvielas tirgotie apjomi auguši par 0,9%. Jāpiemin, ka salīdzinājumā ar 2020. gada pirmajiem diviem mēnešiem pieaugums mērāms tikai 2,4% apmērā.

Straujā energoresursu cenu kāpuma dēļ turpina pieaugt arī patēriņa cenas, tai skaitā pārtika un bezalkoholiskie dzērieni kļuvuši par 11,8% dārgāki nekā pērn februārī. Izmaksas par mājokļa uzturēšanu augušas par 11,2%, un degvielas cenu kāpuma dēļ jau piekto mēnesi pēc kārtas divciparu pieaugumu uzrāda transporta izmaksas (14,3%).

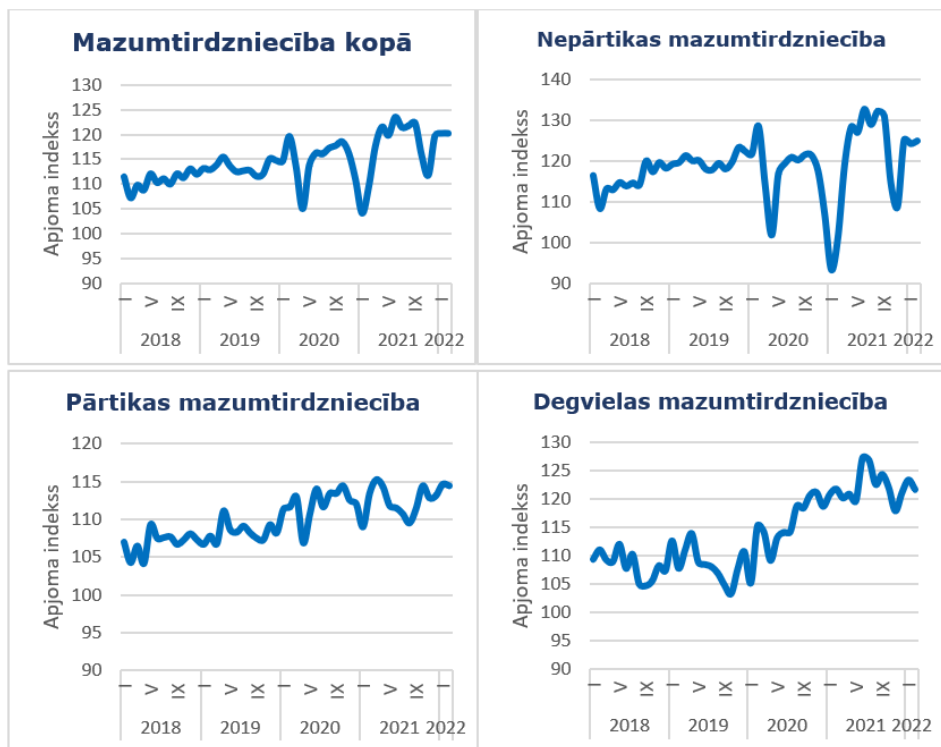
Degvielas cena Latvijā šā gada februārī bija par 26,6% augstāka nekā 2021. gada februārī, cenu pieaugumam pārsniedzot 20% atzīmi jau piekto mēnesi pēc kārtas. Tīkmēr Brent markas jēlnaftas cena 29. martā sasniedza 114 dolāru par barelu atzīmi, taču 8. martā cena pārsniedza pat 132 dolārus par barelu, ko iespaidoja karadarbība Ukrainā. Jāpiemin, ka Brent jēlnaftas cena ik mēnesi aug jau no pērnā gada decembra.

Kaut arī pieaug iedzīvotāju izmaksas par ikdienas nepieciešamajiem pakalpojumiem un precēm, kā arī pandēmiskie tirdzniecības ierobežojumi ir ievērojami atviegloti, joprojām palielinās māsaimniecību noguldījumi. Kā liecina Latvijas Bankas dati, salīdzinot ar 2021. gada februāri, kopumā Latvijas komercbanku piesaistīto māsaimniecību noguldījumu apjoms sasniedza 9,72 miljardus eiro, gada laikā pieaugot par 13,4%. Straujo noguldījumu apjoma pieaugumu nodrošināja iedzīvotāju finansiālo līdzekļu atlikumu bankas kontā uz dienas beigām kāpums, kas gada laikā palielinājās par 17,5%. Noguldītie līdzekļi var dot būtisku atbalstu iedzīvotājiem patēriņa cenu pieauguma gadījumā.

Karadarbība Ukrainā un tās izraisītās sekas ietekmēs energoresursu cenu pieauguma tempus Eiropā un visā pasaulē, sadārdzinot patēriņa preces. Ukraina ir nozīmīga graudaugu nodrošinātāja Eiropā, tādējādi sagaidāms maizes un līdzīgu graudaugu izstrādājumu būtisks cenu pieaugums valstīs, kurās graudkopības nozare nevar nodrošināt kopējo graudu patēriņu.

Sagaidāms, ka Krievijas iebrukums Ukrainā turpmākos mēnešus būtiski neietekmēs mazumtirdzniecības nozari Latvijā. Kaut arī paredzams cenu pieaugums, Latvijas vidējā iedzīvotāja pirktspēja vērtējama kā laba, pamatojoties uz augošajiem māsaimniecību

noguldījumiem. Cenu pieaugumu vairāk izjutīs maznodrošinātie iedzīvotāji, tai skaitā pensionāri. Tirgotāji pakāpeniski atsakās tirgot Krievijas ražotās preces, tādējādi nedaudz samazinot preču izvēles klāstu, kas var pozitīvi ietekmēt vietējos ražotājus, pieaugot pieprasījumam.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-mazumtirdznieciba-pieaugumu-turpina-nodrosinat-nepartikas-preces>